

4. Мец В.О. Економічний аналіз/ Збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 236с.
5. Яковлева О.П. Формирование и измерение резервов производства/Под ред. Проф. В.А. Клименко. – Л.; 1985. – 87с.

УДК 336.011

Бобох Н., к.е.н.

Шуляр Я.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах, коли ситуація в країні характеризується фінансово-економічною нестабільністю, та більшість промислових підприємств України є збитковими, актуальності набуває питання фінансової безпеки підприємства.

Фінансова безпека підприємства – це складова економічної безпеки підприємства, яка полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується стійкістю до різного роду загроз, здатністю підприємства забезпечувати реалізацію своїх інтересів достатніми обсягами фінансових ресурсів, а також спрямованістю на ефективний і сталий розвиток [1, с. 5].

Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства являє собою систему організаційних, фінансових та правових засобів впливу, які мають на меті своєчасне виявлення, попередження, нейтралізацію та ліквідацію загроз фінансовій безпеці підприємства. Тобто механізм фінансової безпеки підприємства дозволяє: 1) забезпечити фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність та достатню фінансову незалежність підприємства у довгостроковому періоді; 2) забезпечити оптимальне залучення та ефективне використання фінансових ресурсів; 3) ідентифікувати зовнішні і внутрішні небезпеки та загрози фінансовому стану підприємства і розробляти заходи для їх вчасного усунення; 4) забезпечувати захищеність фінансових інтересів власників підприємства.

Загрозами фінансовій безпеці є сукупність умов, процесів та факторів, що перешкоджають реалізації пріоритетних фінансових інтересів підприємства та його стабільному функціонуванню.

Негативні впливи, які призводять до втрат і збитків і, як результат, до зниження рівня фінансової безпеки підприємства, можна умовно поділити на два типи – суб'єктивного та об'єктивного впливу. До першого типу впливів належать чинники, рушійною силою й основною причиною виникнення яких є усвідомлені шкідливі дії або неякісна робота співробітників підприємства, його партнерів та конкурентів [2, с. 269-270]. Відповідно всі чинники суб'єктивного впливу поділяються на зовнішні і внутрішні.

До найпоширеніших зовнішніх негативних впливів належать:

- різні варіанти цінової і нецінової конкуренції, промислове шпигунство і лобіювання інтересів підприємства-конкурента в органах влади і управління;
- відмова контрагентів від виконання договірних зобов'язань;
- скуповування акцій, боргів підприємства небажаними партнерами з метою отримання права на управління компанією;
- протиправна діяльність кримінальних структур, контролюючих і правоохоронних органів.

Внутрішні загрози – це дії чи бездіяльність (навмисні і ненавмисні) співробітників підприємства, що суперечать інтересам його комерційної діяльності, наслідком яких можуть бути нанесення економічного збитку компанії, підрив її ділового іміджу в бізнес-колах, виникнення проблем у взаєминах з реальними і потенційними партнерами (аж до втрати важливих контрактів), витік конфіденційної інформації [2, с. 271]. До внутрішніх небезпек

відносяться: низька кваліфікація персоналу; неефективна робота служби економічної безпеки, системи внутрішнього контролю; низька продуктивність праці; неефективна маркетингова та збутова політика підприємства; застарілі технології виробництва; нагромадження кредиторської заборгованості; зниження якості дебіторської заборгованості; брак власних оборотних коштів; надлишкові виробничі потужності; висока плинність кадрів; відсутність ефективної системи мотивації персоналу тощо [3, с. 121-122].

Об'єктивні загрози фінансовій безпеці є наслідком подій політичного, релігійного, економічного характеру, не пов'язаних безпосередньо з діяльністю окремого підприємства. До об'єктивних загроз фінансовій безпеці підприємства можна віднести наступні:

- низький рівень розвитку фінансового ринку та його інфраструктури;
- криза грошово-кредитної системи;
- недосконалість механізмів формування економічної політики держави;
- високі відсоткові ставки за кредитами комерційних банків;
- недосконалість і нестабільна законодавча база, особливо та, що стосується оподаткування;
- політична нестабільність;
- ступінь відкритості внутрішнього ринку;
- форс-мажорні обставини (стихійні лиха, війни, масові заворушення тощо).

Для запобігання загрозам фінансовій безпеці перед підприємствами стоять такі завдання:

- забезпечити й постійно підтримувати високий рівень кваліфікації працівників;
- забезпечити розвиток техніко-технологічних потужностей підприємства з метою досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності;
- досягти високої ефективності менеджменту підприємства;
- забезпечити захист інформаційного середовища підприємства;
- забезпечити правовий захист підприємства.

Література

1. Горячева К. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / К. С. Горячева. – К., 2006. – 17 с.
2. Орлова В. Ідентифікація загроз фінансовій безпеці підприємства / В. Орлова // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.13. – С. 267-273.
3. Підхомний О. Типологія загроз фінансовій безпеці суб'єктів підприємницької діяльності / О. М. Підхомний, Н.О. Микитюк, І.П. Вознюк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2007_605/20.pdf

УДК 338

**Шостак Л., к.е.н., доцент
Бортнюк В.**

Волинський інститут економіки та менеджменту, м. Луцьк, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сьогодні конкуренція на ринку настільки велика, що для успішної роботи компаніям доводиться випереджати своїх конкурентів не тільки за рівнем технологій і показниками основної операційної діяльності, але й по якості систем керування. Забезпечити керівників компанії своєчасною фінансовою інформацією можливо при застосуванні технології бюджетного управління [1].

Бюджетний менеджмент — це сукупність взаємопов'язаних дій (управлінських функцій), прийомів, методів, що направлені на керування бюджетними ресурсами і